

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

Art. III. An determinatio voluntatis ad arbitrio exeunt, sint prædestinationis effectus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

sterilem & infocundam, quin semper aliquem fructum, saltem imperfectum, in anima producat. Ratio etiam id facit: nam omnis vocatio interna, omneque auxilium sufficiens excitat & movet animam, & sub genere auxilij movens, & excitans continetur: sed videtur impossibile, quod anima excitetur formaliter, nisi per actum vitalem à se elictum, cum excitatio hæc vere sit vitalis. Similiter impossibile est, quod Deus à qualiter moveat animam, & quod anima non moveatur à qualiter, cum movens & motum dicantur correlativè: Ergo omnis vocatio interna, & omne auxilium sufficiens aliquem actum saltem imperfectum in anima producat. Sed quid sit de hac sententia,

Respondeo secundò, nullam dari vocationem prædestinatam, quæ aliquo modo non conducat ad gratiam actionem: licet enim in hac vita non omnes in memoriam revocentur, in patria tamen per visionem in verbo omnes suas vocationes, sive efficaces, sive inefficaces prædestinatæ cognoscunt, & ex cognitione illarum ad gratiarum actionem excitantur.

Obijciat ultimo: Nemo prudens ex intentione efficaci finis eligit & applicat media inefficacia & frustrabilia, præsertim si habeat in sua potestate media efficaciæ & infustrabilia: Ergo cum Deus in intuitu suæ omnipotentie thesauris habeat infinita media, & auxilia efficacissima, quibus potest electos suos ad vitam æternam perducere, incongruum videtur, quod ex efficaci intentione beatitudinis illis præparet & tribuat vocationes aliquas inefficaces, & auxilia purè insufficientia, quæ debent frustrari suo effectu.

Respondeo distinguendo Antecedens: Si talia media nullam habeant vim, & efficaciam, neque in ordine ad effectum principalem, neque in ordine ad alios minus præcipuos, concedo Antecedens. Si talia media habeant vim & efficaciam in ordine ad aliquem effectum, qui ad alium perfectiorem, saltem mediatè & dispositivè concurrat, nego Antecedens, & Consequentiam. Itaque non superfludè, sed valde prudenter, Deus intendens efficaciter gloriam electis, dat aliqua media & auxilia inefficacia, & frustrabilia suo effectu. Id enim congruit, tum ut per illa media & auxilia (quæ, ut supra diximus, semper sunt efficaciora secundum quid, & in ordine ad aliquem actum imperfectum, quem in anima producant) paulatim emolliat cor hominis, illudque disponat ac præparet ad conversionem perfectam. Tum etiam ut homini ostendatur infirmitas sua, libertas, inconstantia, & ingratus, & ut sic magis ad interiora revocetur, & tandem reformetur.

ARTICULUS III.

An determinatio voluntatis ad actus supernaturales seu actus supernaturalis procedat à libero arbitrio excusant, sint prædestinationis effectus?

Præter negantem tenet Molina hic art. 3. disp. r. membro 10. ubi etiam actibus supernaturalibus tribuat, quod sint effectus prædestinationis, non tamen formaliter, quatenus à libero arbitrio exeunt, & consequenter determinatione

voluntatis ad bonum, seu bonum usum liberi arbitrij, ab effectibus prædestinationis excludit.

Præcipuum ejus fundamentum est, quia existimat gratiam & liberum arbitrium partialiter in actus supernaturales influere, & se habere sicut duos homines, vel equos eandem cimbam, vel currum trahentes: Sed effectus à duabus causis partialibus procedens non est ab una, sub ea ratione & formalitate, quæ exit & procedit ab altera, ut patet in exemplo adducto tractionis navis: Ergo actus supernaturales, ut exeunt à libero arbitrio, non procedunt à gratia, nec consequenter sunt prædestinationis effectus.

Præterea, quod actus supernaturalis sit liber & vitalis, à gratia non habet, sed à libero arbitrio: Ergo consideratus prout exit à libero arbitrio non est effectus gratiæ, nec consequenter prædestinationis. Utraque Consequentia patet, Antecedens probatur. Quod actus supernaturalis sit liber & vitalis, debet habere à principio libero & vitali: Sed gratia, cum non sit indifferens, sed unum actum determinatè respiciat, non est libera; & cum veniat de foris, & procedat à principio extrinseco, scilicet Deo eam animæ infundente, non est principium vitale: Ergo quod actus supernaturalis sit liber & vitalis, à gratia non habet, sed à libero arbitrio.

§. I.

Hæc sententia Molina rejicitur.

Dico tamen, determinationem nostræ voluntatis ad bonum, seu bonum usum liberi arbitrij, ut tenet se ex parte nostra, esse prædestinationis effectum. Ita communiter docent nostri Thomistæ cum Angelico Præceptore hic art. 5. in corpore, ubi ait: Non est distinctum, quod est ex libero arbitrio, & ex prædestinatione, sicut non est distinctum, quod est ex causa secunda & causa prima. Divina enim providentia producit effectus per operationes causarum secundarum, ut supra dictum est, unde & id, quod est per liberum arbitrium, est ex prædestinatione. Et quæst. 6. de veritate art. 2. ad 11. Hoc ipsum (inquit) quod est velle accipere gratiam, est nobis ex prædestinatione, unde non potest esse causa prædestinationis.

Probatur etiam conclusio ratione fundamentali, quam insinuat idem S. Doctor locis citatis. Id, quod causatur à gratia, est prædestinationis effectus: Sed determinatio voluntatis ad bonum supernaturale, v. g. ad credendum, vel ad diligendum Deum super omnia, seu bonus liberi arbitrij usus in supernaturalibus causatur à gratia: Ergo est prædestinationis effectus. Major est evidens, quia prædestinatio est causa gratiæ, ejusque præparatio, ut docet Augustinus de prædestinatione Sanctorum cap. 10. his verbis: Inter gratiam & prædestinationem hoc tantum interest, quod prædestinatio est gratiæ præparatio, gratia verò jam ipsa donatio: Ergo quod procedit & causatur à gratia, est effectus prædestinationis. Nam ut communiter dicitur, quod est causa causæ, est causa causati: unde D. Thomas hic art. 5. Manifestum est (inquit) quod id, quod est gratiæ, est prædestinationis effectus.

Minor verò, in qua est difficultas, probatur multipliciter. Primò ex Cælestino primo in epistola 1. ad Episcopos Gallie, ubi definit, quod nemo nisi per gratiam libero bene utatur arbitrio: Ergo bonus usus liberi arbitrij à gratia procedit.

Unde Augustinus libro 1. Retract. cap. 9. circa finem sic habet: *Quia omnia bona, & magna, & media, & infima, à Deo sunt, sequitur ut ex Deo sit & bonum usus libera voluntatis, qui in magnis numeratur bonis.* Et super Psalm. 77. *Deum cooperatorem sibi facit hominis spiritum in opere bonorum factorum.* Et de corrept. & gratia cap. 1. *Desiderare auxilium gratie, initium gratia est.* Idem colligitur ex D. Thoma hic art. 5. ubi reprehendit eos qui distinguunt inter id quod est ex gratia, & id quod est ex libero arbitrio, quasi non possit esse idem ex utroque.

44. Secundo probatur eadem Minor ex eodem Augustino Epist. 107. & libro 1. contra duas Epist. Pelag. cap. 19. ubi docet quod gratia facit homines ex nolentibus volentes, & ex repugnantibus consentientes. Ex quibus verbis hoc deducitur argumentum. Bonus usus liberi arbitrii, & consensus ipse ad gratiam Dei, non potest procedere ex libero arbitrio ut nolente ac repugnante, sic enim ab illo potius provenit dissensus, quam consensus: fit ergo ex libero arbitrio ut volente & consentiente. Sed fieri ex nolente volentem, & ex repugnante consentientem, est effectus gratia & operationis divinae, intus in corde hominis operantis, inquit Augustinus locis citatis, & de gratia & libero arbitrio cap. 21. ubi sic habet: *Agit Deus omnipotens in cordibus hominum, etiam motum voluntatis eorum, ut per eos agat quod eos agere ipse voluerit.* Ergo bonus usus liberi arbitrii, & consensus ipse ad gratiam, provenit ab ipsa gratia, intus in corde hominis operante.

45. Confirmatur primo: Ex eodem Augustino Epist. 103. *Quod promittit Deus, non facit nisi Deus:* Sed Deus interdum promittit in scriptura consensum & determinationem nostrae voluntatis, ut patet quando promittit Abraham fidem & conversionem gentium, in qua includitur consensus & determinatio liberi arbitrii: Ergo talem consensum & determinationem facit per gratiam intus in corde hominis operantem, & consequenter secundum Augustini principia, negari non potest, bonum usum liberi arbitrii esse effectum gratia & operationis divinae. De quo fuse Tractatu praecedenti.

Diff. 3.
art. 2.

46. Confirmatur secundo ex D. Thoma super Epist. ad Hebraeos cap. 12. lect. 3. ubi ait: *Hoc ipsum quod est non ponere obstaculum gratiae, ex gratia procedit.* Unde si aliquis ponat, & tamen moveatur cor ejus ad removendum illud, hoc est ex dono gratia Dei vocantis per misericordiam. Scit ergo aperte D. Thomas, quod quicquid ex parte liberi arbitrii tenet etiam ipsum non ponere obstaculum, & ipsum velle recipere gratiam, est effectus ipsius gratiae.

47. Tertio probatur Minor principalis. Initium fidei, & justificationis exordium, provenit à gratia, ut definitur in Concilio Arausicano 2. can. 5. his verbis: *Si quis initium fidei, ipsumque crudelitatis affectum, quo neque credimus qui justificat impium, non per gratia donum, sed naturaliter inesse dicit, apostolicis traditionibus contradiat.* Et in Tridentino sess. 6. cap. 5. asseritur, ipsius justificationis exordium in adultis, à Deo per Christum Jesum praeveniente gratia sumendum esse. Sed determinatio voluntatis ad credendum mysteriis revelatis, est initium fidei: ut enim docent Theologi in Tractatu de fide, fides incipit à pia motione voluntatis, quae determinat intellectum ad credendum mysteriis sibi propositis, ex quo inferunt, in damnationibus & damnatis non esse fidem, quia in illis non est pia

A illa motio & determinatio voluntatis, sed credunt inviti & coacti. Item liber consensus nostrae voluntatis pertinet ad nostrae justificationis exordium, nam ut dicitur in Tridentino citato *Adulti gratia excitanti & adjuvanti libere assensum & cooperando, ad justificationem disponuntur.* Ergo determinatio voluntatis ad bonum, seu consensus liberi arbitrii, à gratia praeveniente procedit.

Dices cum Molina: Consensum & determinationem liberi arbitrii, seu actus supernaturalis quibus homo libere consentit Deo vocanti & excitanti, & se determinat ad credendum, vel diligendum Deum super omnia, esse quidem effectus divinae gratiae, & ab illa causari, non tamen formaliter & reduplicative quantum procedunt à libero arbitrio, partialiter in illos influente.

Sed contra primo: Deus per suam gratiam, non solum facit nobiscum nostram operationem, sed etiam facit ut faciamus illam juxta illud Ezechielis 36. *Faciam ut in praeceptis meis ambuletis.* Et juxta Augustinum libero de gratia & libero arbitrio capite 15, ubi ait: *Certum est nos velle cum volumus, sed ille facit ut velimus, &c.* Ergo quod actus nostri liberi eliciantur à nobis, seu à nostro libero arbitrio exeant, habetur à gratia faciente ut velimus, & consequenter actus supernaturalis sunt effectus gratiae, etiam prout à libero arbitrio procedunt.

C Secundo, Gratia est adaequata virtus proxima agendi & influendi in actus supernaturalis: ut enim ostendimus in Tractatu de visione beatifica, non datur in nobis potentia obedientialis proximae & immediate activa effectuum supernaturalium, sed tantum radicalis & remota: Actus autem non potest sub aliqua ratione à principio remoto procedere, sub qua non causetur à proximo: Ergo actus supernaturalis, prout procedit à libero arbitrio, causetur à gratia.

Tertio, Esto admittamus gratiam non esse adaequatam virtutem proximam, negari tamen non potest esse adaequatam rationem elevandi & proportionandi liberum arbitrium adus supernaturalis: At actus supernaturalis non procedit à libero arbitrio, nisi ut proportionato & elevato: Ergo sub nulla ratione procedit à libero arbitrio, sub qua non causetur à gratia.

Quarto Actus supernaturalis, prout exit à libero arbitrio, procedit ab illo ut subordinato Deo: At non ut auctori naturali: Ergo ut supernaturalis, & consequenter causante mediante gratia actum supernaturalem faciente ut exeat, & emanet ab ipso libero arbitrio.

Denique Deus, cum sit prima & universalissima causa, attingit suos effectus secundum omnes modos & formalitates reales in eis inventas, & in ipsum ut in ultimum finem reducibiles, ut demonstrant Philosophi in Metaphysica, & docet D. Thomas 6. Metaph. lect. 3. & 1. Perihierm. lect. 14. ubi ait: *Voluntas divina est intelligenda ut extra ordinem ensi existens, velut causa quaedam profundens totum ens, & amans eum diffusivitas:* Sed actus supernaturalis exit & procedit à libero arbitrio, est aliquis modus vel formalitas entis, ut per se patet; non enim est purum nihil, aut ens rationis: Ergo in Deum ut in primam causam reduci debet: Sed non in Deum ut Auctorem naturae, ut supra dicebamus; Ergo in Deum ut gratia argitorem, & Auctorem supernaturalem.

Potesť in hoc loco inquiri, quid sit illud fundamentum, quod dicitur ad salutem conducit, est effectus prædestinationis: Sed bonus usus liberi arbitrii, etiam prout est à nobis, conducit ad salutem: Ergo est prædestinationis effectus. ad salutem: Minor probatur. Tum quia, ut supra dicimus, determinatio voluntatis ad præcedendum mysterijs revelatis, & consensus, quo Deo vocanti & excitanti liberè assentimur, est initium fidei, & justificationis exordium, Tum etiam, quia id maxime conducit ad meritum & vitam eternam, quod conducit ad meritum: Sed bonus usus nostræ voluntatis, etiam prout à nobis est, conducit ad meritum: nam ut docet Theologi in tractatu de merito, concilio essentialiter requisita ad meritum, est, quod operatio libera & voluntaria: est autem libertas voluntatis, quatenus exit à voluntate nostra: Ergo bonus usus liberi arbitrii, etiam prout est à nobis, conducit ad salutem. Item, quod Deus à nobis exigit, ut salvemur, ad salutem conducit: Sed ut salvemur, Deus à nobis exigit alium, & cooperationem liberi arbitrii: ut enarrať Angustinus sermone 15. *Qui fecit te factu, non te justificat sine te.* Et Bernardus libro de gratia & libero arbitrio: *Tolle liberum arbitrium, non erit quod salvetur, tolle gratiam, non erit quod salvetur.* Opus hoc sine duobus effici non potest, scilicet à quo fit, altero in quo fit &c. Ergo bonus usus, & cooperatio liberi arbitrii, etiam prout est à nobis, conducit ad salutem.

Hanc rationem tangit S. Thomas ad Rom. 9. lectione 3. his verbis: *Manifestum est quod omne Dei beneficium, quod homini confert ad salutem, est divine prædestinationis effectus: divinum autem beneficium non solum se extendit ad infusionem gratiæ, quibus justificatur, sed etiam ad gratiæ usum: sicut enim in rebus naturalibus non solum causat quæ formantur in rebus, sed etiam ipsos motus & operationes format, ad quod Deus est principium omnium motus, cuius operatione cessante à movendo, ex formis nullus motus vel operatio sequitur.*

§. II.

Molina fundamenta convelluntur.

¶ X dictis §. precedenti facile convelli possunt duo præcipua Molinae fundamenta initio articuli proposita. Ad primum enim, nego Majorem: quod scilicet gratia & liberum arbitrium ad actus supernaturales partialiter concurrant, & se habeant sicut duo homines, vel equam cimbam, vel curram trahentes. Virtus enim adæquata proxima, & causa, cuius est virtus non dicuntur causa partialis: gratia autem & liberum arbitrium sic comparantur, quod illa est adæquata virtus proxima, & liberum arbitrium ratione sui gaudet tantum virtute remoti & radicali: Ergo non concurrunt partialiter. Unde D. Thomas 3. contra Gent. cap. 70. *Non sic idem effectus causatur a naturali, & a divina virtute, ut dicitur, quasi partim à Deo, & partim à naturali operante, sed totus attribuitur instrumento, & principali operanti etiam totus.* Et opusculo 1. capite. 23. expresse negat Deum concurrere cum creatura ad operandum eo modo, quo duo homines, vel equi concurrunt ad tractionem ejusdem navis, vel curius. Idem tradit D. Augustin⁹ varijs in locis, quæ suse expeditur tract. præcedenti dist. 5. art. 1. 1.

A 2. §. 2. in quibus docet, nõ ita tribui Deo operationes nostras, ut pars debeat tribui Deo, & pars nobis, sed totum Deo; quia ut dicebat Cyprianus: *In nullo gloriamus est, cum nostrum nihil sit, idque probat ex illis verbis Apostoli, Non est volentis, neque currentis, sed miserentis Dei: Non quia (inquit) velle non debemus & currere, sed quia ipse in nobis & velle operatur & currere.* Et addit: *Hoc nobis expedit, & credere, & dicere, ut sit humilis & submissa confessio, ET DETUR TOTUM DEO.* Videti etiam potest D. Bernardus libro de gratia & libero arbitrio, ubi eandem veritatem elegantè expressit, his verbis: *Quod à sola gratia conceptum est, pariter ab utroque perficitur, ut mixtum non significatum, ut simul, non victum, per singulos profectus operentur, non partim gratia, partim liberum arbitrium, sed totum singula opere indiviso peragunt, totum quidem hoc & totum illa, sed ut totum in illo, sic totum ex illa.*

Ad secundum fundamentum Molinae, respondeo distinguendo Antecedens. Quod actus supernaturalis sit liber, à gratia non habet, ut à potentia, concedo Antecedens. Ut à virtute potentie, vel ejus applicatione, nego antecedens, & Consequentiam. Ad cuius probationem dico, quod licet gratia auxilians non sit libera ut quod, est tamen libera ut quo, ut pote effluxus quidam à primo libero, & quædam participatio libertatis divinæ. Illa etiam est vitalis ut quo, quia est vis quædam ordinata ad elevandum hominem ad vitam supernaturalem ac divinam participativè. Sicut semen, quamvis non sit animatum nec vivens ut quod, potest tamen dici vivens ut quo, quia est vis quædam instrumentaria, ordinata à natura ad generationem viventis. Nec obstat quod gratia veniat de foris, & à Deo infundatur, quia Deus est primum vivens, & veluti fontale totius vitæ principium: juxta illud Prophetæ 3. *Quoniam apud te est fons vitæ; & id in quo vivimus & movemur & sumus,* ut dicitur Actuum 17. Unde proprie non reputatur tanquam agens extrinsecum, respectu hominis, sed inter causas illius internas computatur, ut eruditè expendit S. Thomas 3. contra Gentes cap. 88. ubi legendus est.

Instabis: Principium liberum ut quo, debet esse indifferens ut quo ad utrumque extremum libertatis: verbi gratia ad amorem & odium, vel negationem amoris, & utrumque æqualiter ac indifferenter respicere: Sed gratia auxilians, & movens ad actum amoris verbi gratia, non est indifferens ad utrumque extremum libertatis, nec æqualiter & indifferenter respicit amorem & odium, vel negationem amoris, sed determinatè respicit amorem, & cum eo habet indissolubilem nexum: Ergo non est libera ut quo.

Respondeo distinguendo Majorem. Principium liberum ut quo, per modum potentie, debet esse indifferens ut quo &c. concedo Majorem. Principium liberum ut quo, per modum virtutis, vel applicationis potentie, nego Majorem, & concessa Minori, distinguendum est Consequens, distinctione Majoris. Itaque ut aliquid sit liberum per modum potentie, vel ut alij dicunt, libertate potentiali, debet utrumque contrarietatis, vel contradictionis extremum æqualiter respicere. Ut autem sit liberum per modum virtutis, vel applicationis potentie, seu libertate actuali, & per modum principij actualis ipsius operationis (quæ solum libertate gaudet gratia movetis

movens & auxilians, juxta veriore Thomistarum sententiam) sufficit quod ita applicet voluntatem ad unum extremum, ut in ea relinquat vires & potentiam ad oppositum.

ARTICULUS IV.

An substantia predestinati sit sue predestinationis effectus?

S. I.

Quibusdam pramissis conclusio affirmativa statuitur.

59. VT status difficultatis aperiatur, & cetera ab incertis separentur, supponendum est primo, substantiam predestinati secundum se inspectam intra limites pure nature, non esse predestinationis effectus; quia effectus predestinationis finem ejus respicere debet; substantia autem predestinati in predicta consideratione finem predestinationis non respicit, sed ad quem se habet intra limites & finem nature. Adde, quod effectus predestinationis non est indifferens ad finem reprobationis: Atqui substantia predestinati intra limites pure nature considerata indifferens est, ut predestinetur & reprobetur. Ergo sub hac consideratione effectus predestinationis esse non potest.

60. Supponendum secundum, illam non esse effectum predestinationis proximum, & elicium: Tam quia effectus elicitus predestinationis debet esse supernaturalis ratione sui, sicut actus elicitus a virtute supernaturali non potest non esse ratione sui supernaturalis: substantia autem predestinationi ratione sui supernaturalis non est. Tum etiam, quia est effectus elicitus providentia naturalis: Ergo a supernaturali, qualis est predestinatio, elicitive non potest procedere. Unde solum difficultas est, an imperatve saltem ab illa procedat? quod ut magis declaratur,

61. Supponendum est tertio: dupliciter aliquid esse posse effectum predestinationis imperatum. Primum quoad ordinationem supponentem existentiam rei ordinatae. Secundum, quoad existentiam, ita ut prima rei productio imperetur ex intentione finis predestinati: certum est igitur, substantiam predestinati esse saltem primo modo predestinationis effectum, quia per predestinationem ordinatur ad gloriam, & ad illam transmittitur. Unde dubitatur solum de secundo modo imperij, an scilicet substantia predestinati, etsi ex vi alterius providentia quasi elicitive ad finem naturalem ordinetur, & in re producat, non tamen procedat ab illa independentem a predestinatione, sed ut subordinata illi tanquam imperanti eo modo, quo actus aliarum virtutum ab illis eliciti a charitate procedunt ut imperante illorum productionem. Pro resolutione

Dico, substantiam predestinati esse effectum predestinationis in sensu explicato. Ita communiter docent Thomistae, paucis exceptis, qui existimant substantiam predestinati esse tantum subjectum, quod predestinatur, non vero ipsius predestinationis effectum.

62. Probatum primum ex Augustino epistolae 105. ubi explicans illud Apostoli ad Romanos 8. *Primum electionem proposuisti Dei maneret. Secundum e-*

A *lectionem* (inquit) *quod eligendos facit ipse, nominavit.* Ergo juxta Augustinum electio ad gloriam causa est substantia eligendorum, & consequenter substantia predestinati est predestinationis effectus: omne enim, quod ab electione in ordine intentionis causatur, est in executione effectus predestinationis.

Probatum secundum ex D. Thoma in 1. dicitur 41. quod 1. art. 4. ubi inquit: *Omnis causa, cujus operatione interveniente completur effectus predestinationis, dicitur predestinationem juvare, vel per medium causa meritoria, vel per persuadendo ad bonum, vel per modum dispositionis, vel etiam naturalis operationis, sicut motus calidi, & omnes cause naturales juvant predestinationem, in quantum earum officio perscitur generatio & sustentatio electorum.* Ex quibus verbis hoc argumentum delamitur, Eatenus aliqua causa sine moralis, sive naturalis dicitur predestinationem juvare, quatenus ejus operatione perficitur effectus predestinationis: At motus calidi juvat predestinationem, quatenus illo perficitur electorum generatio: Ergo haec est predestinationis effectus, & consequenter electorum substantia, quae per illam producit.

Tertium probatur ex eodem S. Doctore in 1. dicitur 41. art. 8. ubi in argumento, *sed contra*, probatur predestinationem precibus Sanctorum juvari: ex illo Genesis 25. ubi dicitur, quod Isaac rogavit Dominum pro Rebecca uxore sua, & dedit conceptum Rebecca, ex quo conceptum natus est Jacob: At si substantia Jacob predestinatus non esset predestinationis effectus, argumentum D. Thomae non convinceret: Ergo juxta D. Thomam substantia predestinati est predestinationis effectus. Probatum Minus. Predestinationem precibus Sanctorum juvari, est illius effectus precibus Sanctorum obtineri: Ergo ex eo, quod nativitas Jacob obtenta fuerit precibus Isaac, non colligitur predestinationem Jacob precibus Isaac juvari, nisi ejus nativitas sit predestinationis effectus.

Probatum quarto ratione, quam indicat idem Angelicus Doctor in corpore ejusdem articuli, his verbis: *Ita predestinatur a Deo salus alicujus, ut etiam sub ordine predestinationis cadat, quidquid hominem promovet in salutem, vel orationes proprias, vel quidquid hujusmodi, sine quibus aliquis salutem non consequitur.* At substantia predestinati talis est, ut sine illa predestinatus salutem non consequatur: Ergo cadit sub ordine predestinationis, & consequenter est illius effectus.

Confirmatur, & magis illustratur haec ratio. Quidquid aliquid modo ad predestinationem conducit, si fiat ex intentione gloriae, est effectus predestinationis: At substantia predestinati ad predestinationem conducit, & alias fit ex intentione gloriae: Ergo est predestinationis effectus. Minor quantum ad secundam partem probatur ex infra dicendis: probatur vero quantum ad primam. Nam substantia predestinati est causa efficiens actuum, quibus homo iustificatur, & promovetur gloriae: est etiam causa efficiens ipsius gloriae & visionis beatificae, quam producit mediante intellectu per lumen gloriae electorum: illa enim potest esse motivum per modum objecti, gratiarum actionis, pro creationis & conservationis beneficio: Ergo substantia predestinati ad predestinationem conducit.

Dices, ad hoc ut aliquid sit effectus predestinationis, non sufficere, quod ad illius finem, scilicet gloriam, quocumque modo conducatur, sed